

HANKE-ESITTELY

16.9.2024

SAIMAAN LUONTOMATKAILUN KEHITTÄMINEN

Hankkeen nimi: Saimaan Luontomatkailun kehittäminen
Hankkeen kesto: 1.1.2025 – 31.12.2026 (2 v.)

Hankkeen taustaa: Saimaaseen kohdistuu kunnianhimoisia matkailutavoitteita ja odotuksia. Kansainvälistyminen on mahdollisuus. Alueen halutaan olevan maan toinen matkailukärki Lapin rinnalla niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Saimaan kiistattomana vetovoimatekijänä on luonto, jonka hyödyntäminen edellyttää kestävästi kehittyvää matkailua ja muita elinkeinoja. Keskiössä on elämyksellinen asiakaskokemus hyvinvoivassa luonnossa. Sitä varten asiakkaat tulee ohjata tekemään oikeita asioita heille oikeassa paikassa. Saimaan matkailubrändi syntyy yhdessä tekemällä.

Matkailuliiketoiminnan näkökulmasta on kysyntää sekä hyvin ylläpidetyille reiteille palveluineen eri sesonkeihin että myytävälle luontoon liittyville elämyksellisille tuotteille ja palveluille. Myös avattujen uusien charter yhteyksien tukemiseen tarvitaan innovatiivista tuotekehitystä kysynnän kasvattamiseksi ja Saimaan talvibrändin luomiseksi. LakeSaimaa 2.0 hankkeen toimenpiteinä on ollut suorien charterlentojen saaminen Saimaalle. Toimenpiteet ovat poikimassa myös talvicharter pilotteja niin Alankomaista kuin Saksastakin. Hanke toisi kipeästi kaivattuja resursseja talven tuotteistamiseen, uusien ideoiden ja reittien jatkokehittämiseen, alueen luontomatkailuvahvuuksien esille nostamiseen markkinoinnin keinoin sekä ylimaakunnalliseen yhteistyöhön.

Visit Finlandin Kestävän matkailun tila 2023-raportissa todettiin yhdenvertaiseen matkailuun ja turvallisuuteen panostamisen tärkeydestä ilmastonmuutoksen sopeutumisen ja luonnonmonimuotoisuuden tukemisen rinnalla. Tavoitteenamme on tehdä alueesta näkyvä vastuullisten matkailupalveluiden tuottaja Saimaalla, osana Lakeland-matkailualuekokonaisuutta. Tavoitteena on lisätä yritysten osaamista yhdenvertaisen, esteettömän matkailutoiminnan toteuttamisessa sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien hallintaan. Kestävän matkailun rinnalle tuodaan uudistavan matkailun näkökulma, jossa matkailijoilla on mahdollisuus osallistua toimintaan, joka jättää matkailukohteen parempaan kuntoon kuin se oli ennen heidän saapumistansa. Uudistava matkailu tarjoaa uudenlaisia liiketoimintamahdollisuuksia ja uusia kohderyhmiä matkailuyrityksille kuten maailmalla megatrendiksi noussut vesistömatkailukin.

Hankkeen tavoite: Hankkeen tavoitteena on kehittää Savonlinnaa ja seutukuntaa yli maakuntarajojen kansainvälisesti vetovoimaiseksi, ympärivuotiseksi luontomatkailukohteeksi ja kestäväen kehityksen edelläkävijäksi.

Hankkeen aikana kehitetään laaja-alainen, ylimaakunnallinen ja vastuullinen luontomatkailureitistö. Tavoitteena on edistää erityisesti pyörä- ja luontomatkailua kaikissa eri muodoissaan päiväretkistä ja pitkien matkojen retkipyöräilystä vaelluksiin luonnossa. Vesistömatkailijat (veneilijät, melojat) on tunnistettu alueelle tärkeäksi kohderyhmäksi, ja myös heille halutaan suunnitella kiinnostavia reittejä ja lisätä tätä kautta alueen vetovoimaa.

Tavoitteena on kasvattaa alueen vetovoimaa matkailijoiden viipymää ja vaikutuksia alueen talouteen sekä vahvistaa luontoarvoja sekä nostaa elämyksellisyys ja luovuus vahvemmin osaksi luontopalveluja. Käyntikohteet profiloitetaan entistä selkeämmin eri käyttäjäryhmien tarpeisiin. Reitit rakennetaan perustuen olemassa oleviin ja kehittyviin palveluihin, niin että reittien varrella on kattava määrä matkailijoita kiinnostavia kohteita sekä majoitus-, ohjelma-, ja ruoka- sekä muita palveluita. Saavutettavuuden näkökulmasta digitaalinen ostettavuus on avainasemassa.

Hankesuunnitelma: Hanke on valmisteltu yhdessä aikaisemmissa hankkeissa mukana olleiden keskeisten sidosryhmien kanssa. Hankkeen päätoteuttaja on Savonlinnan Seudun Matkailu Oy. Hanke on FlatRate 40 %. Rahoitusta haetaan Etelä-Savon Maakuntaliiton EAKR -rahoituksesta.

Hankkeen päätoteuttaja: Savonlinnan Seudun Matkailu Oy

Hankkeen kokonaisbudjetti: 488 410 €

- EU-rahoitus: 390 728 €
- omarahoitus 20 %: 97 682 €
 - o yritysten osuus omarahoituksesta n. 28 000 €
 - o kuntien osuus omarahoituksesta 72 000 €
- Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeen henkilöstöresurssi tulee olemaan 3 htv

Hankkeen toimenpiteet:

Hankkeen toimenpiteet jakautuvat kolmeen toimenpidetokokonaisuuteen:

TP 1: Saimaan luontomatkailureitistön kehittäminen ja saavutettavuus

TP 2: Matkailuyritysten vastuullisen toiminnan edistäminen ja osaamisen vahvistaminen

TP 3: Matkailualueen tuotteistaminen ja uusien palvelujen kehittäminen

1. Luontomatkailureitistön kehittäminen ja saavutettavuuden parantaminen

Hankkeessa luodaan uusia pyöräily-, retkeily- ja vesireittejä sekä kehitetään olemassa olevia reittejä. Keskeisiä toimenpiteitä ovat reittikartoitukset ja uusien reittipilottien toteuttaminen sekä reittien

varustaminen matkailijoille tarvittavilla palveluilla, kuten huoltopisteillä, opasteilla, taukopaikoilla ja mobiiliopastuksilla. Lisäksi pyritään parantamaan reittien saavutettavuutta esimerkiksi saaristoreiteillä hyödyntämällä lautta- ja lossipalveluja.

Konkreettisia toimenpiteitä ovat:

- Reittikartoitukset, reittien testaus: pyöräily (retkipyöräily, pyörävaellus, maastopyöräily ja paikallisreitit), vesiretkeily, vaellus/patikointi, talvi /monikäyttöreitit, (winter hiking, hiihtovaellus)
- Uudet reittipilotit kesälle ja talvelle esim. Puruveden puolikas (pyöräily) ja hiihtovaellus/patikointireitistö. Sekä olemassa olevien reittien kehittäminen
- Oheispalvelujen kehittäminen reiteille: esim. pyörämatkailijoiden tarvitsemat huoltopisteet, säilytys ja lukitsemispaikat, taukopaikat, opasteet, penkit (kevyet rakenteet)
- Pyörävuokrausverkoston kehittäminen, muut oheispalvelut (esim. tavaroiden kuljetuspalvelu)
- Ohjelmapalveluyrittäjien, kyläyhdistysten ym toimijoiden aktivointi palvelujen tuottajiksi reittien varrelle, verkostoitumispäiviä kyläyrittäjille
- Kartat, mobiiliopastukset, viitotukset, AR:n mahdollisuudet
- Tehdään markkinointimateriaalia reiteistä ja alueen palveluista.
- Reittien vienti digitaaliselle alustalle (esim. Outdooractive, Luontoon.fi mahdollisuudet)
- Matkaketjujen kehittäminen. Saarien saavutettavuus? (lauttojen, lossien ja risteilyjen linkitys reiteille) Vesistömatkailun kehittäminen
- Laaditaan matkailureittejä huomioiden erityistarpeita tarvitsevat matkailijat

2. Matkailuyritysten vastuullisen toiminnan edistäminen ja osaamisen vahvistaminen

Konkreettisia toimenpiteitä ovat:

- Kehitetään innovatiivisen ajattelun ja luovien menetelmien soveltamista yrityksen eri osa-alueilla, kuten tuotekehityksessä, markkinoinnissa ja ongelmanratkaisussa. Luova osaaminen lisää yrityksen kilpailukykyä, tuo uusia kasvumahdollisuuksia ja auttaa sopeutumaan muuttuviin markkinoihin. Lisäksi se voi vahvistaa yrityskulttuuria ja henkilöstön innovaatiokykyä.
- Tarjotaan yritys kohtaista sparrausta vastuullisen matkailun ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyen.
- Järjestetään yritysten henkilökunnalle koulutusta vastuullisen matkailuun liittyen ja vastuullisuuden huomioimiseen omissa työtehtävissä.
- Järjestetään yrityksille koulutusta matkailijoiden erityistarpeiden huomioimiseen (esim. esteettömyyttä tarvitsevat toimintarajoitteiset, seniorit ja lapsiperheet) ja siitä viestimiseen
- Tehdään esteettömyyskartoitus matkailukohteissa / -palveluissa (hyödyntämällä esim. esteettömän matkailun asiantuntijoita).
- Tuodaan kestävän matkailun rinnalle uudistavan matkailun näkökulma, jossa matkailijoilla on mahdollisuus osallistua toimintaan, joka jättää matkailukohteen parempaan kuntoon kuin se oli ennen heidän saapumista.
- Vahvistetaan yhteistyötä matkailutoimijoiden ja muiden sidosryhmien välillä järjestämällä / koordinoimalla tapahtumia, joissa edistetään alueen kestävä kehitystä, esimerkiksi rantojen siivoustapahtumia. Järjestetään aamukahvitilaisuuksia vastuullisuusteemalla
- Kehitetään vastuullisuusviestintää. Lisätään viestintää erityistarpeita tarvitseville matkailijoille (esim. esteettömyyttä tarvitsevat, lemmikkien kanssa matkustavat jne.) ja otetaan huomioon Green Claims -direktiivin vaatimukset
- Laadun kehittäminen ja mittaaminen (Tripadvisor), laatukriteeristö ja palautteen kerääminen
- Autetaan yritysten kykyä varautua Ilmastonmuutoksen riskeihin (sateet, ääri-ilmiöt, pandemiat)

3. Matkailualueen tuotteistaminen ja uusien palveluiden kehittäminen

Hankkeessa järjestetään koulutusta ja tuotekehitystyöpajoja matkailuyrityksille, joiden tavoitteena on tuotteistaa uusia palveluja, kuten pyöräilyyn ja luontoelämyksiin liittyviä matkailutuotteita. Erityistä huomiota kiinnitetään kansainvälisille markkinoille suunnattujen tuotteiden kehittämiseen, esimerkiksi talvimatkailun ja saunatuotteiden osalta.

Konkreettisina toimenpiteinä:

- Koulutusta ja tuotekehitysapua uusien palveluiden tuotteistamiseen ja luontomatkailupalvelujen kehittämiseen kansainvälisille asiakkaille: pyöräily-ystävälliset palvelut, pyöräreitit eri teemoilla, saunatuotteet.
- Elämysmatkatuotteiden - ja reittien kehittäminen kansainvälisille markkinoille asiakaslähtöisesti (matkanjärjestäjälähtöisesti): Mökki ja sauna, luonto ja paikallinen elämäntapa, perinteet, luovat alat, historia, ruoka, Slow Travel.
- Talvimatkailutuotteiden kehittäminen ja uuden kiertomatkatuotteen esim. majatalosta majataloon; tyyliin hiihtovaellus, pyöräily tms. pilotointi
- Järjestetään uudistavan matkailun työpajoja: ideoidaan matkailutuotteita pohjautuen uudistavan matkailun ajattelumalliin ja tuotteistetaan esimerkiksi luontoelämyksiä, joissa lisätään luonnon monimuotoisuutta esim. rakentamalla hyönteishotelleja pölyttäjille
- Lähtömaan kulttuurien tuntemus, mitä asiakkaat odottavat
- Paketointi matkanjärjestäjien tarpeisiin, matkanjärjestäjäyhteistyö luontoon keskittyvien toimijoiden kanssa
- Uusien jakelukanavien käyttöönotto ja myynnin tehostaminen mm. digitaalisten ratkaisujen avulla, myyntikanavien sopivuuden testaus/sopivien kanavien haku, markkinointi
- Yhteisen visuaalisen ilmeen luominen alueen luontomatkailureitistölle (brändikäsikirja, tarinat, kuvapankki, opasteet)
- Mediavierailut ja mediavaikuttaminen osana tuotteiden testaamista
- Alueen palvelujen saavutettavuuden ja tunnettuuden parantaminen osallistumalla messuille kotimaassa (Goexpo)

Näiden konkreettisten toimenpiteiden avulla hanke edistää alueen matkailun ympärivuotisuutta, vastuullisuutta ja vetovoimaisuutta, samalla parantaen matkailijoiden kokemusta ja alueen yritysten kansainvälistymismahdollisuuksia

Hankkeen tulokset

Konkreettisia tuloksia ovat:

- Innovatiivinen reitistö: 3 pyöräilyreittiä ja yksi vesistömatkailureitti, 2 talvipatikointi/hiihtoreittiä
- 4 uutta matkailu- ja matkailutoimintaa palvelevaa yritystä/yhdistystä/ toiminnanharjoittajaa (myös sivutoimi)
- 30 uuden palvelutuotteen tai palvelukonseptin aikaansaaminen.
- 10 kpl tuotteistettua matkapakettia, joista 5 kpl matkanjärjestäjiä varten ja vähintään 3 kpl kesäsesongin ulkopuolisia matkapaketteja.
- Digitaalisesti löydettävät matkailutuotteet alueelta sekä kotimaan että kansainvälisille matkailijoille.
- Toimintakonsepti yhteisistä ohjauspalveluista matkailuyrityksille.
- Koostettua tietoa luontomatkailijoista alueella.
- Vastuullisen matkailun sertifiointiprosessin käynnistäminen 10 uudessa yrityksessä.
- Saimaan vastuullisen matkailun etiketti.
- Uusia luontoon liittyviä yhteisöllisiä vastuullisuus tapahtumia on pilotoitu 2 kpl.

- Olemassa olevista ja uusista reiteistä syntyvä monipuolinen ylimaakunnallinen luontomatkailureitistö houkuttelee kokeneita harrastajia, päiväretkeilijöitä ja kaikkea näiden väliltä, ympärivuotisesti alueelle
- Reittien varrella on entistä toimivampi palveluverkosto ja reittien kehittäminen tukee myös syrjäseuduilla toimivien yritysten liiketoimintaa sekä ympärivuotisen matkailun kehittämistä.
- Savonlinnan alueen brändi Saimaan monipuolisena ja ympärivuotisena luontomatkailukohteena vahvistuu.
- Kaikkien toimenpiteiden seurauksena alueelle saadaan lisää matkailijoita, matkailijoiden viipymä alueella pitenee, yrityksiin syntyy uutta liiketoimintaa, syntyy uusia (ohjelma)palveluyrityksiä ja saadaan lisää matkailutuloa.

Kenelle hanke on suunnattu?

Hanke on suunnattu kaikille matkailutoimijoille, jotka haluavat olla mukana rakentamassa kansainvälisesti vetovoimaista ympärivuotista luontomatkailukohdetta ja niille kunnille, jotka haluavat olla tukemassa alueen matkailun kasvua ja kehitystä osallistumalla hankkeen omarahoitukseen.

Aikataulu: Hankehakemuksen käsittely lokakuussa 2024. Jättö 20.9.2024. Hanke alkaisi 1.1.2025 (käsittelyaika noin 3 kk)

Lisätietoja: Jaana Komi
Toimitusjohtaja
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy
jaana@visitsavonlinna.fi
040 730 9765